

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ

Klíčová aktivita:	KA 2 – Rozvoj a rozšiřování systémů kvality, standardizace činností v sociálních službách a v dalších navazujících službách
Podaktivita:	KA 2.2 – Podpora služeb a aktivit pro mladé lidi v nepříznivé sociální situaci spojené s odchodem do samostatného života
Název projektu:	Standardizace poskytování sociálních služeb
Zkrácený název:	Standardizace
Registrační číslo projektu:	CZ.03.02.02/00/24_068/0004993
Dotační program:	Operační program Zaměstnanost plus
Téma:	2.Multidisciplinární setkání - Služba DPC na Třinecku
Místo:	Seminární centrum akademie, Hrušovská 16, Ostrava - Přívoz
Datum:	26. 05. 2026
Časový rozsah:	10:00 – 14:00

Obsah

Na úvod	2
Vymezení typických nepříznivých situací, na které služba DPC reaguje	2
Co víme o DPC / DPC Třinec?	3
Co bychom měli vědět o ostatních organizacích ?	4
Kazuistika	6
Obecně	8
Zkratky	9

Na úvod

V minulém projektu byl aktualizován model sociální služby Domy na půl cesty.

Proměnila se klientela domů na půl cesty, přichází noví lidé, s novými potřebami. Formuje se nová odbornost služby.

Jako důležitá se v této oblasti ukazuje multidisciplinarita. Službu je potřeba zasadit do kontextu dalších organizací v území.

Dnes se budeme konkrétně věnovat oblasti Třinecka.

Zároveň krajská síť Moravskoslezského kraje nastavuje fungování sítě do budoucna, máte možnost popsat roli DPC v této síti.

Vymezení typických nepříznivých situací, na které služba DPC reaguje

Mladý člověk po dosažení zletilosti zpravidla do 26 let, který:

a)

- opouští zařízení ústavní, ochranné výchovy nebo jiné zařízení pro péči o děti a mládež,
- je propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby°.

Mimo to se může jednat také o mladého člověka, který

- opouští psychiatrickou nemocnici,
- odchází z náhradní rodinné péče,
- odchází z dysfunkční biologické rodiny,
- přichází z ulice nebo z přechodného nestabilního bydlení.

b) se nachází v různé kombinaci těchto nepříznivých situací,

- nezajištěné **bydlení** (pro své nedostatečné finanční zajištění nebo nedostatečné dovednosti pro jeho získání nebo udržení),
- **nedostatečné dovednosti v péči o domácnost,**
- **nemá finanční gramotnost,** nemá zajištěny stále příjmy a jeho výdaje jsou obvykle vyšší než příjem, **dluhy, existenční závislost na dávkách sociálního systému**
- **zdravotní problémy,** zvláště duševní poruchy, například poruchy příjmu potravy, psychózy, závislosti, poruchy osobnosti,
- nemá **sociální zázemí** (jak primární/rodinné, tak i širší),
- nemá **kompetence k řešení běžných sociálních nebo životních situací,**
- nemá **podnětné a citově potřebné prostředí,**
- nedokáže navazovat **zdravé vztahy** (partnerské, vrstevnické),
- je duševně nebo/a **sociálně nezralý,**
- nemá dovednost zdravé **seberealizace,**
- nedokončené nebo nedostatečné **vzdělání,**
- má nezpracovaná **životní traumata.**

*Jak se tito mladí lidé nejčastěji projevují: absentuje vidina budoucnosti; chybí motivace pro život a změny, které přináší; agresivní nebo naopak nadbíhavé chování; nejistota, neschopnost odkládat naplnění svých potřeb – velmi často naskakují na laciné nabídky, do ohrožujících vztahů, jsou za vše vděční. Jsou apatičtí, neví, co od života čekat, mají o životě bláhové představy, nemají vzory, nemají se o koho opřít. **Mají velká traumata, která si s sebou nesou, hledají pevnou vazbu. Chtějí být i chvíli šťastní.** „Bojují sami se sebou“. Uniká jim, že je potřeba v životě dělat malé praktické věci (práce, placení účtů).*

Souběhy jednotlivých druhů sociálních služeb, které jsou žádoucí a které naopak žádoucí nejsou z důvodu např. duplicit poskytovaných služeb (více klíčových pracovníků, více individuálních plánů u jednoho klienta) a následných duplicit ve financování pomoci jednomu člověku

- odborné sociální poradenství: dluhová poradna nebo občansko-právní poradna, poradna s podporou v návratu do běžného života po výkonu trestu nebo za výkonu alternativního trestu),
- probačně mediační služba,
- kontaktní centrum nebo adiktologická podpora,
- centrum duševního zdraví,
- krizová pomoc.

a také přidružené aktivity mimo rámec sociální služby:

- potravinová banky (v případě mimořádné krizové situace, zejména při příchodu do Domu z ulice).
- šatník (sklad, distribuce oblečení).

Nežádoucí je možná míra podpory, aby se poskytovaná podpora nepodcenila, anebo nepřecenila. Vždy však musí být využití jiné sociální služby součástí individuálního plánování a musí vést k řešení jeho nepříznivé sociální situace.

Co víme o DPC / DPC Třinec?

Cílovou skupinou jsou mladí dospělí opouštějící ústavní zařízení nebo pěstounskou péči. Učí se samostatnosti. Jedná se o osoby, které jsou velmi zranitelné, komplikované, vyžadující velkou dávku trpělivosti, čas, porozumění a opakovanou pomoc.

Služba má individuální a respektující přístup.

Malá služba (3 lůžka). Personálem jsou pouze sociální pracovníci.

Služba bydlení je poskytována 24 hodin denně / 7 dní v týdnu. Pracovníci poskytují podporu Po - Pá 6:00 – 18:00. Jinak se v budově zajišťena dodavatelsky ostraha.

Stává se, že zájemci o službu ji nakonec nevyužijí, protože nechtějí dodržovat stanovená pravidla.

Klienti mají multi-problémy, neřeší pouze bydlení.

Služba je poskytována v běžné zástavbě.

Role DPC pro klienta by měla být i koordinační a navazující na další služby (např. psychiatra, adiktologickou službu, školu, apod.). DPC by mělo zastřešovat klientovu situaci, aby měl

k dispozici všechny možnosti podpory, které potřebuje, ale jen do té míry, aby jich neměl až příliš hodně a nedublovaly se.

Službu využívají klienti nejen z Třince, ale z celého kraje i mimo něj.

Jak vnímá obec fakt, že je služba poskytována i klientům mimo Třinec? Zjišťovali jsme dostupnost pro Třinecko a snížili jsme kapacitu ze 7 lůžek na 3, což se nám zdá aktuálně optimální.

Služba má celokrajský charakter z toho důvodu, že klienti často chtějí přerušit negativní kontakty v původním území.

Když od vás klient odchází, má navázanou další podporu? Snažíme se při odchodu klientovi ukázat možnosti, kam se může obrátit, kdyby se dostal do těžkostí. Možnou podporou v území může být sociální rehabilitace Rút Slezské diakonie.

Kam lidé nejčastěji odchází? Ke kamarádům, zpět do disfunkční rodiny, také do jiného DPC a mnohdy nevíme, kam klient odchází. U Třineckých klientů jsou výsledky lepší, protože máme možnost je navázat na městské byty. V tomto je práce snazší. Jsou lépe motivováni, mají vidinu cíle.

Klienti se často vrací. Často kolují mezi službami.

Neexistují plány přechodu při odchodu z dětských domovů nebo náhradní rodinné péče.

Vše klade nároky na pracovníky DPC.

Pracujeme s DPC na přechodových plánech, aby přechod do dalšího bydlení byl bezpečný, plánovaný a nebyl vyhrocenou situací.

Narážíme na systémové nepropojení školství a sociálních služeb jako takových.

Děti z dětských domovů odchází zabezpečené co se týká financí, ale odchází do nejistého prostředí (původní nefunkční rodiny, ke kamarádům), které je často finančně vysaje a dostanou se zpět do kola sociálního systému.

Přechodové plány bychom se měli naučit používat napříč celým systémem.

Zaopatřovací příspěvek – šikovní mladí lidé díky příspěvku umí fungovat bez podpory, ve službách zůstávají lidé, kteří mají kombinované problémy a potřebují i jinou než pouze finanční podporu.

Podstatou cílové skupiny je nezpracované trauma – většinou vůbec není vědomé, systém si toto neuvědomuje a neumí s tím pracovat.

Co limituje práci s těmito mladými lidmi?

- Absentuje vidina jakékoliv budoucnosti, žijí pouze přítomností, chybí motivace pro život
- Agresivní nebo nadbíhavé chování

Co bychom měli vědět o ostatních organizacích ?

Centrum duševního zdraví (Frýdek-Místek a Třinec)

- Multidisciplinární tým zahrnující sociální i zdravotní pracovníky

- Spádová oblast ORP Třinec a ORP Jablunkov
- Konkrétní cílová skupina, se kterou můžeme pracovat:
 - o schizofrenní poruchy, psychózy, poruchy nálad, OCD a vybrané poruchy osobnosti (emoční nestabilita, hraniční poruchy)
 - o Nepracujeme s úzkostně depresivními poruchami, histrionská porucha k nám také nespádá
- Ať nám volá kdokoliv, tak vyslechneme a snažíme se nasměřovat na správné organizace, pokud nemůžeme pomoci my
- Časový horizont schůzek – aktuálně do týdne
- CDZ vyjíždí i do terénu
- Asertivní kontaktování - pokud klient z důvodu zhoršení stavu nebo z důvodu onemocnění nechce kontaktovat nás sám, může jej kontaktovat my. Nenásilně postupně reagujeme na potřeby. Pracujeme ve dvojici sociálně-zdravotní – vystupujeme za Charitu. Postupně získáváme důvěru klienta.

Egon, dluhová poradna

- Nabízíme přednášky, edukace, hromadné i individuální
- Jezdíme i na pobyty pro pěstouny

Renarkon

- Jsme otevření poradenství pracovníkům ostatních služeb, nejen přímé podpoře klientů
- Kromě obvyklých závislostí jsou závislosti na návykových látkách typu drogy či alkohol pracujeme také s dalšími závislostmi např. na sociálních sítích. Nové studie ukazují na to, že digitální svět má vliv na hormonální vývoj, stále se musíme vzdělávat.

Rút Slezská diakonie

- Nabízí službu sociální rehabilitace, která může pomáhat klientům DPC terénní formou při odchodu do samostatného bydlení.

OSPOD

- Chybí krizové lůžko pro ohrožené dítě a jeho rodiče, nejbližší krizová pomoc je až v Ostravě, klienti zde nejsou schopni dojet, potřebujeme mít možnost zajistit akutní pomoc pečující osobě s dítětem
- Aktuálně jsme takto potřebovali zajistit 2 rodiny, kdy není důvod odebírat dítě, ale nebylo dostatečná možnost přenocování
- Nejsou volná místa ani ve ZDVOP (problém má Moravskoslezský i Olomoucký kraj
- Chybí pěstouni na přechodnou dobu pro cílovou skupinu náctiletých
- Službu DPC by mohly využívat i děti mladší 18 let, které jsou šikovné, ale nemůžou zůstat v rodině. Byly by schopny s menší mírou podpory fungovat, dětský domov je pro ně zbytečný.

Kraj má největší počet pěstounů v rámci ČR, ale ani tak to nestačí. Žadatelů je také dost, ale většina nesplňuje požadavky na pěstouny.

Zjistit stanovisko MPSV ke snížení věkové hranice u DPC Bruntál, které to řešilo.

Pracovník sociální práce na městě

- Když chtějí mladí lidé zaopatřovací příspěvek čerpat, tak jim na úřadě vysvětlíme, co to obnáší, co musí splnit, mohou se na nás také obracet pokud mají nějaké obtíže.

- Z praxe vnímám největší zlo, že jakmile dostanou sumu peněz, tak ti dobře připravení si s tím umí poradit, ale ti, kteří nejsou připraveni na samostatný život, tak dříve nebo později sklouznou a přestanou chodit do školy.
 - Pokud se student rozhodne, že školu ukončí, tak zaopatřovací příspěvek končí, a může jít maximálně na úřad práce. Ale pokud projeví zájem, škola jej nemůže jen tak vyhodit. Potvrzení od školy přináší v září. Teoreticky stačí potvrzení jednou za rok. Zastavit příspěvek můžeme pouze pokud školu ukončí nebo je vyloučen. Někdy chceme potvrzení i v průběhu roku, aby měli nad sebou nějakou kontrolu a mysleli na to, že do školy chodit musí.
- Ti kteří studují, tak jsou třeba na intru se k pěstounům často vrací. U vysokoškoláků se stává častěji, že se od rodiny odpojí.

Koordinátor plánování sociálních služeb

- Město se snaží reagovat na nepokryté potřeby
- Uvítá aktuální informace, pokud narazíte na nepokrytou oblast, problém

Kazuistika

Mladá slečna, která do DPC přišla v 18 letech s tím, že se chce osamostatnit. Přišla z pěstounské péče.

Pěstounka nebyla přesvědčena o tom, že je samostatná.

Nastavili jsme plán, který se snažila plnit.

Bydlí na v bytě v centru města, jsou tam 2 pokoje. Musí se učit vycházet i s dalšími lidmi.

Má psychické problémy, které se projevily už od 10 let, stupňovalo se to, až k sebepoškozování. Využívala službu psychiatra, ale naučila se pomoci si sama, chodí do lesa.

Vyřídila si zaopatřovací příspěvek a aktuálně má „ balík peněz“.

Navštěvovala střední školu, která se jí líbila. Nyní přestala do školy chodit. Pro absenci nebude připuštěna ke zkouškám.

Začaly se zase objevovat psychické problémy. Konflikty mezi spolubydlíci jsou na denní bázi.

Pěstouni o ní stále mají zájem, chtějí jí pomáhat, jsou v telefonickém spojení, u pěstounů má psa.

Volný čas tráví tím, že si přes celou republiku (na Liberecku) našla známou, za kterou jezdí. Má také psychické problémy, které si společně sdílí. Kamarádka ji podporuje v tom, aby školu dodělala.

Biologická rodina je někde na Liberecku, odkud je i ta kamarádka. Narazila na babičku, kterou ale neměla odvahu navštívit.

Konfliktní stav se spolubydlíci se projevuje ve vlnách. Je laxní v dodržování povinností (uklizení po sobě)

Má silné stránky? Má odvahu. Cíle si stanovila sama. Kdysi měla stres z toho, aby šla sama na úřad. Nyní už je v tomto schopnější. To co chce, tak to si umí vyřídit. Ale pokud jde o motiv z venku, tak tyto věci nedotahuje do konce. Je sdílná. O svých problémech dokáže mluvit.

Co chce od DPC? Na začátku požadovala podporu ve vyřízení věci, aby mohla fungovat samostatně (ovládání pračky, vyřizování na úřadech, psychická podpora). Nejhorší je psychická kondice. Nabídlí jsme ji terapeutku, tu nevyužívá, raději se obrací na kamarádku.

Aktuální rytmus života – nechodí do školy, ponocuje, streamuje, žije životy jiných lidí, nemyslí na budoucnost, ruší druhou spolubydlící.

Studium uměle natahuje, aby jí zaopatřovací příspěvek zůstal co nejdéle.

Co vás napadá k tomuto příběhu? Co je důležité nepodcenit?

- Jak to, že neumí zapnout pračku, když přijde z pěstounské péče?
- Náboženský založení pěstouni – děti to často neustojí
- Zhoršení stavu s pěstounkou = ztráta jistoty
- Příchod klienty do služby byl zvažovaný, prvotně nás kontaktovala pěstounka, čekalo se do zletilosti a volné kapacity služby, pak to vypadalo, že zájem mít nebude, nakonec se ozvali, že chtějí službu využít
- Osamostatnění – je to opravdová zakázka slečny nebo je to forma řešení vztahových problémů s pěstouny?
- Zaopatřovací příspěvek – momentálně je to její jediná jistota, o kterou se může opřít
- Silná stránka - hledá způsob, co jí pomůže (vyzkoušela-li návykové látky jako je marihuana, ale přesto začala raději relaxovat v lese) – zaslouží si velké ocenění, že toto dokázala a vydala se méně snazší cestou, než skrze drogy a medikaci
- Navrhují setkání všech zúčastněných – slečna Adéla, pěstouni, na dálku i kamarádka z Liberecka, když je to osoba které věří, DPC jako koordinátor setkání
- Psychiatr – edukace ze strany psychiatra, co pro ní znamená diagnóza, co by pro sebe mohla ještě udělat, najít v něm spojení
- Napadly nás k využití motivační rozhovory – práce s modelem CARE
- Když každý říká něco jiného (psychiatr, služba, pěstouni, kamarádka) – může to vést rozporům, je potřeba postoj sjednotit.
- Potence případové setkání všech aktérů – zejména také školy – potřeba se zabývat se tím, že přijde o statut studenta a zaopatřovací příspěvek, a jaké má možnosti – zkonkretizovat, co bude následovat, konfrontovat ji s tím, že se chtěla osamostatnit a co se stane, když nedodělá školu
- Adiktologickým očima – zkušenost THC, alkohol, kterému se zvládla vyvarovat – ale zůstává nadměrné využívání sociálních sítí – naše role při řešení digitálních závislostí – zmapovat, jak to je zda jen nepřešlo do přesmyku závislostního setkání z látek do sociálního prostředí – i tyto závislosti ovlivňují kognitivní schopnosti a fungování – tím, že není vyspaná, hormonální bouře
- Je to vhodný okamžik vstoupit do spolupráce? Bylo by fajn s klientkou tuto oblast zmapovat – kolik času tím tráví, co jí to přináší, pokládat si otázku, zda se mění vnímání reality, zajímat se, co na sítích dělá, co jí tam zajímá – návodné otázky na co se doptávat
- Kdy by vás měly přizvat do spolupráce? Když cítíte, že negativní dopad sítí je neúnosný. Formou motivačních rozhovorů. Musí chtít spolupracovat sama, nebo pokud budete potřebovat edukaci, jak s ní vést rozhovory.
- Měli jsme i případové setkání pracovníků s vedoucí. Jinak práce probíhá s klíčovou pracovnící.

- Otázka, zda byl pro ní složitý přechod a řeší tím pouze aktuální situaci nebo už je to závislost. Nemá asi moc kamarádu. Nějakou dobu trvalo, než jsme přišli na to, že do školy nechodí.
- Ve službě je od ledna, má službu na rok.
- Máme v plánu s ní popisované věci otevřít a pobavit se, co se stihlo a co nás čeká v dalším půl roce.
- Očekává, že od nás bude mít pokoj a bude si moci žít samostatně bez toho, abychom řešili budoucnost. Myslela si, že osamostatnit se znamená, že bude mít na rok zajištěné bydlení a bude si moci dělat věci svobodně.
- Asi si není vědoma toho, co osamostatnění znamená.
- Přejde mi, že se ztratila. Je stavěno na tom, co ona sama definuje, že potřebuje? Neztrácí se tím její motivace? Ona sama nic nechce, snažíme se ji přesvědčit v tom, aby využila terapii, hledá si vlastní cesty, kamarádku.
- S ohledem na to, že je půl roku ve službě, pracuje se s přechodovým plánem co bude dál?
- S pěstounem řeší úspory na budoucí bydlení – v tomto je naučena.

Obecně

Děti z dětských domovů – když odchází z domova pracuje se s nimi na přechodových plánech, ale nakonec je to na jejich rozhodnutí, kam se rozhodnout odejít. Jsou velké rozdíly mezi domovy v jaké připravenosti děti odchází, co všechno se naučily. Některé domovy už mají samostatné byty. Někde dostanou peníze až při odchodu.

Děti často neumí žít samy, protože stále žily v nějaké skupině, když jdou samostatně bydlet, často na sebe navazují podivné lidi, jen proto, aby nezůstali sami.

Nelze porovnat, zda je lepší připravenost dětí z dětského domova či pěstounské péče. Děti z dětského domova měly režim a byly schopny obracet se na nějakou autoritu se kterou řešily kritické situace.

Dětské domovy jsou dobře zafinancovány, děti tam mají vše, ale při přechodu do samostatného života nedosáhnou na takový standard. Jejich původní život v domově nekoresponduje s životem, který je často čeká (končí v dluhové poradně).

Trauma v kontextu DPC – je těžké se posunout dál a pracovat na praktických věcech samostatného života, když není řešeno původní trauma. Ne každý klient je schopen se svým traumatem svěřit. Klade to velké nároky na pracovníky. Nabízíme pomoc terapeutky.

Služba často dosahuje pouze malých kroků, které zvládá řešit. Když se otevře řešení psychických problémů, není prostor pro řešení další hromady praktických problémů. Rok je krátká doba pro vyřešení dlouhodobého nezpracovaného traumatu.

Superdávku vnímají klienti jako výplatu na kterou mají nárok, ne pouze jako podporu na přechodné období. Dělají vše proto, aby na ni dosáhli.

Naše obory ovlivňují nové trendy, náročné, ale jedná se o podporu mladých lidí, kterým můžeme ovlivnit budoucí život

V DPC je hezký výsledek služby, pokud klient žije alespoň nějaký čas ve vyhovujících podmínkách, kde zažívá podporu. V životě klienta to nemusí být malá věc!

Odkaz na zápis průřezového kulatého stolu k tématu Podpora rodin s dětmi

[ka-2-5---2-kulaty-stul---podpora-rodin-s-detmi.pdf](#)

Zkratky

CDZ – centrum duševního zdraví

DPC – dům na půl cesty

KA – klíčová aktivita

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

OCD – obsedantně-kompulzivní porucha

ORP – obec s rozšířenou působností

OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí

THC – tetrahydrokanabinol

ZDVOP – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc